

ונשמרתם

עלון תקופתי לחיזוק מצות "ונשמרתם" בדרכים סיון תשע"ג

4

דבר חיים

רגיל היה מרן הסבא מקלם צ"ל לומר: "מי שאינו משיג על גופו, סימן שאינו משיג על נשמתו!" (הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין צ"ל, ספר הזכרון בית קלם א, רעו). כידוע, כל דברי מרן הסבא מקלם צ"ל היו נאמרים לאחר התבוננות ומחשבה מעמיקה. האכן יש שייכות ישירה בין המזלזל בחייו לבין הקל ברוחניותו? נתבונן.

החי את חייו לאורה של תורה. אדם שצורת הנהגתו היא "נר לרגלי דבריך ואור לנתיבתך" (תהילים), השם אורחותיו ובכל דרכיו מודע את ה', אדם כזה החיים חשובים אצלו ביותר, שהרי הם אינם אלא כלי שרת בידי לעשות רצון קונו בחיי חיותו בעולם הזה, ש"פה שעה אחת בעולם הזה מכל חיי העולם הבא" (אבות).

אדם אשר אינו מקפיד "יפה יפה" על חייו (כלשון הרמב"ם) - המסקנה המתבקשת מאליה היא, כי הוא לא חי את חייו עבור מטרותם הנעלית - לצורך גבוה. ואם כי הוא חי את חייו, אך ללא התבוננות כדבעי.

שהרי "להרגש הטבעי של אהבת החיים והפחד מהפסקת החיים, קיים מקור פנימי רוחני עמוק - ההרגש שכל רגע ורגע של חיים יש לו תכלית עליונה של גילוי כבודו יתברך. וגם כאן אפשר להבחין במעלות ובמדרגות בני אדם. ככל אשר האדם ריק יותר מרוחניות - מופקר הוא יותר להרגשת אי חשיבות החיים" (הגה"צ רבי אליהו אליעזר דסלר צ"ל 'מכתב מאליהו' ח"ד עמ' 221).

*

רבים, ממקומות שונים ברחבי הארץ פנו לארגון בערב ל"ג בעומר השתא, על מנת לשאול כסא בטיחות לרכב לנסיעה מירונה.

הפניות הרבות מלמדות על שינוי גדול שחל בתפיסת חובת השימוש בהתקני בטיחות לילדים בנסיעה ברכב. אם בעבר הלא רחוק דובר רק על קנס משוטור, הרי שעתה בתקופה האחרונה חל שינוי מבורך, כזה היודע כי שימוש בכסאות בטיחות הם למעשה מצות "ונשמרתם" וחובה הלכתית כפי דברי הפוסקים ("נתיבות חיים").

אמנם לא יכולנו להיענות לכל הפניות עקב חוסר התאמה בין הביקוש להיצע, שזה האחרון היה מצער מעט, אך לעומת זאת לאוה בשמחה לא מעטה על התהליך המתפתח והולך בריבוי השימוש בכסאות בטיחות עבור "עמלנו" - אלו הבנים. וכל בנך לימודי ה', רוב שלום בניך.

אהרן עשאל מורסקי

מרן הגאון רבי חיים פנחס שיינברג צ"ל:

"צריכים להחמיר ברוב הענינים כי הם הלכות וגופי תורה"

סמוך לפטירתו של מרן ראש הישיבה צ"ל זכינו לקבל מידי מכתב חיזוק הלכתי לפרסום בציבור על ידי תלמידו הגאון רבי צבי שרלין שליט"א שיבדלחטו"א, מכתב נפלא בו הועלו דברי חיים להורותנו הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה לטובתנו ולאורשנו בעולם הזה ובעולם הבא.

ואלו דבריו במכתבו:

יש לחזק הנושא של שמירת הנפש בדרכים, שדבר זה רפוי הוא בידינו, והרבה דברים נוגעים לחשש פקוח נפש וסכנה גדולה, וצריכין להחמיר ברוב הענינים כי הם הלכות וגופי תורה ונוגע לאיסור תורה, ואסור לומר בזה שומר פתאים ה'.

וחובה להזהר גדולים על הקטנים ולהראות דוגמא נכונה, ולא ח"ו להפך.

ומי שמזלזל בהלכות אלו עלול לעבור על מצות ונשמרתם מאד לנפשותיכם ולא תעמוד על דם רעך.

ובודאי שגדולי ישראל וחכמינו זהירים בזהירות של תורה בדרכים שיש בזה מצוה דאורייתא.

יתן ה' שתזכו להגדיל תורה ולהאדירה גם בענין זה.

הכו"ח לכבוד המצוה החשובה חיים פנחס שיינברג ("נתיבות חיים")

סיפור מכלי ראשון

על הרה"ק רבי אהרן מפנינסק קארלין בעל ה"ארחות אהרן" זיע"א.

פעם התהלך רבינו ברחובה של עיר בני ברק בעברו של יום בליווי המש"ב"ק. הרבי כידוע היה הולך ברחוב כשעניו מורמולת אל על בגין שמירת עינו שהיה נזרה בהם ביותר ופיו ממלמל דפי גמרא בע"פ דף אחר דף, גמרא, ט"ו" ותוספות, כידוע לכל דרכו בקודש.

והנה מבחין הרבי בשני ילדים העומדים וממתנים שיעבירו אותם את הכביש, הרבי ניגש אליהם, שלם ברוך אם אכן הולכים לעבוד על המעשה בחיוב, נטלם בידיהם והחל להעבירם את הכביש.

המשמש שלא יכול היה לסבול זאת, ניתר ממקומו ולחש באוזני הרבי:

"הי הרי לא לפי כבודו של הרבי. מאות אנשים צופים כעת ברבי. זה לא מתאים. אנא יניח לי הרבי ואעביר אותם אני את הכביש".

הביט בו הרבי בעינו הטובות, והשיבו בנועם ובחן, אך בנחרצות: "וכי תפלין גם תרצה להניח במקומו?".

(מפי הרב יחיאל יהודה ברנשטיין שליט"א מחבר הספר "אורחות אהרן" על כ"ק האדמו"ר זצ"ל שקיבל מאותו מש"ב"ק - אחד מזקני חשובי חסידי פנינסק קרלין הרה"ח ר"ר קרויץ ז"ל אשר היה מלווה את האדמו"ר תדיר בדרכים).

יש לך עבודה על גדולי ישראל? פנה אלינו עוד היום והיה שותף להצלחת נפשות

אגרות חיים

תגובות ומכתבי קוראים

למחזיר זולתה

תודה על העלונים המצוינים, ש"כר כח. אפוא אני יראה תורה שלי אפוא אכזר צויה. אני ומתן התורה שלי אפוא אנושים התלתי בין ההודעה לכפי. אני וזכר גם על הנתיבים וגם על חולמי הרגל. כלומר, יש חולמי רגל שהפכו את הכפוס להודעה, ולחלוטין, יונס נתיבים שהפכו את ההודעה לקוים חנייה לרכבם. צריך להבין שהכפי שייך רק לרכבים, וההודעה רק לחולמי רגל. בצורה כתוב שחייב שהחוקים או רבים ובאים אנושים ומשתדלים בו לזכרים אחרים, זה כלל החיים. גם את חולק רגל ומשתדלים בכפי שלא כיון צובר על כלל, וכן רכב שפריז מהודעה, כולל את ההודעה וחולמי הרגל. אני כבר לא וזכר על הקנסות וכל חוקי התענה אלא רק מחוייב כלל. ולמחזיר זולתה וכו'.

אודו על פרוסום ומתביה זה.

דוד שלמה א. פני ברק

לכבוד הרב אהרן ויזרביץ הי"ד

תודה על העלונים שאנתון מקבלים, הם מועילים מאוד והציון חשוב לציון צדק. וזכר וזכר אנתון כל פעם וחדש ההתחמיות של הארזון שלם מה שנקחתם על צדכאם את הפתח הוודעות פנינו כל כך קריתו הראשית דם פסקו. העלונים מצוינים ולוודעות הציבור וכו' והתחמיות ומחוללים מהפך בחייהם והתחמיות בדרכים. נשמח להחזיק וקבל גם למחזיר זולתה לחאיהם.

בספרה,

אברהם כהן רח"ה חיים מוויזרביץ

פטרוני הגיליון

סגולה נפלאה על פי ח"ד לשמירה מחמתו דרכים י"ע (כ"ד כ"ב במשפט ט"ס)

להצלחת ר' אהרון ישכר בן בעורל זוב ולאה בת רחל ח'יה בתורה ויר"ש ובפרנסה טובה

העלון מופץ לעת עתה רק במייל ואינו מודפס. המעוניינים לסייע לאהרון עבור הודעתו והפצתו בבתי הכנסת ובתי המדרש, להצלת נפשות מישראל, מומנים להתקשר אלינו: 054-842-36-49 (א.ב.ב. אשראי)

י"ל ע"י ארגון "חיים בדרכים" (עמותה רשומה מל"ר 58-056455) משרד: תגיבות המשפט 93/11 מודיעין עילית 7182213 טל: 0765-100-191 פקס: 0765-100-191 זוא"ר: 0765-100-191 chaim-b@bezeqint.net "תוצרי כשר: CategoryID=1843" שhtaygen.com

להשאלות נסאות טיבות באחד מסיטנים ברבתי הארץ, יש לפנות לטל' הר"ל או בדוא"ר. להצטרפות חיים למנויים בדוא"ר, שלחו את כתובתכם.

לביוררים אודות ספר ההלכה 'נתיבות חיים' הולכת ונשמרתם בדרכים או הספר 'קיצור נתיבות חיים', ניתן לפנות לטל: 0765-40-59-90

דרך ההלכה

מתוך ספר ההלכה "נתיבות חיים" הלכות שמירת הנפש בדרכים שבהסמכת כל גדולי ישראל

ביגלויות הבאים נעסקו מעט במצוות השייכות לדרך, מתוך הפתיחה לספר 'נתיבות חיים' [מפאת חוסר מקום לא תמיד צוינו המקורות. ניתן לייץ במקורות בפנים הספר].

עוון רציחה

פתיחה, סעיף ד

ד. חומר עוון רציחה ידוע לכל, והוא אחד משלש עבירות החמורות שנאמר בהם הדין יהרג ואל יעבור, ואם נודמן לאדם שיאמר לו, הרוג את חברך ואם לאו נהרגך, חייב למסור נפשו ולא להרוג את חברו. על כן, יזהר מאד הנוהג ברכב, שלא לגרום לשפיכות דמים.

ובא וראה לישון הרמב"ם "ואין לך דבר שהקפידה תורה עליו כשפיכות דמים וכו', אף על פי שיש עונות חמורות משפיכות דמים, אין בהן השחתת ישובו של עולם כשפיכות דמים. אפילו עבודה זרה, ואין צריך לומר עריות או חילול שבת, אין כשפיכות דמים, שאלו העונות הן מעבירות שבין אדם להקב"ה, אבל שפיכות דמים, מעבירות שבינו לבין חבריו. וכל מי שיש בידו עוון זה הרי הוא רשע גמור, ואין כל המצות ששעה כל ימיו שקולין כנגד עוון זה, ולא יצילו אותו מן הדין". וכמו כן, הולך דרכים עלול לגרום לקיפוח נפשות, כגון אם יורד בפתע פתאום לכביש, ובבלו להיג עוצר באופן פתאומי ומחמתו כן נהרג אדם, יש בידו עוון רציחה.

מקורות: חומר עוון רציחה ידוע לכל (עיי' לישון החינוך מצווה לו'), ואין צורך להאריך באיסור זה, שהוא מן האיסורים החמורים ביותר בתורה, והזהירנו עליו בהרג ואל יעבור, כמו שאמרנו בגמרא (תבות יט, א) "אין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש, אלא עבודת כוכבים וגילוי עריות שפיכות דמים בלבד". "דרש ר"ע, כל מי שהוא שופך דמים מעלים עליו כאילו הוא ממעט את הדמות, מאי טעמא שופך דם האדם באדם דמו ישיפך", מפני מה, כי 'בצלל אלקים עשה את האדם' (בראשית רבא פרשת נח, לו). ולחומר הענין התקנו בפנים את לישון הרמב"ם (הל' רוצח השמירת הנפש א, ד). ונעתיק כאן גם את לישון רבינו בחיי (שמות כא, א) וז"ל, "ידוע כי הרציחה מן העבירות החמורות בתורה, והעונש גדול וחומר מאד לפי שהוא שופך דם האדם, ומאבד נפש אתה מן העולם, ולא איבד את הנצח לבדו, כי אם העתידים לצאת ממנו, ואין להם סוף, שהרי אדם הראשון יחיד היה, וכל הבריות הם שבעים לשון שיש בעולם כולן לתולדותיו, ואם כן הרי לך כל המאבד נפש אתה כאילו איבד עולם מלא, וכן לענין ההצלה והטובה. והמקיים נפש אחת כאילו קיים עולם מלא". ובא וראה לישון מהרש"ם (ש"ת מהרש"ם חושן משפט ס"ה) "צנצלה אני אדם זה, על שמונה ירע בואת. אשר לא יאומן כי יסופר, על האדם מישראל יעשה הרע הזה, כי א' מה' בדרים שיהרג אדם ואל יעבור הוא שפיכות דמים, ואולי חמור מכולם, שהרי כתב הרמב"ם הל' רוצח סוף פ"א כל המאבד נפש א' מישראל כאילו איבד כל העולם כולו, וכל המקיים נפש א' מישראל כאילו קיים העולם כולו ע"כ, ואוי לו ולרוחו מזול למי שידו במעל הזה, והאמת כי בזמן הרעה היה אין בננו כל לידן דיני הנושט, אבל מ"ג שכל הקהל וקהל ישראל לעשות קרוב לדין להעניש עושה רע כזה או יוצא מחמת ידו רבד כיצא בזה". וא' למדת כמה חמור עוון רציחה. וגם אם אינו מיד ממש, אבל לרוב, אם הרג מחמת שנהג שלא בהחיות, עמשוי קרובים למיד, וכן סכתה הרמב"ם (הל' רוצח ושמירת הנפש ו, ד-ה) "יש הורג בשגגה ונהיה השגגה קרובה לזדון, והוא שיהיה דבר כה פשיעה או שהיה לו להזהר ולא נהג זה, ודינו שאינו גולה, מפני שעושה חמור אין גלות מכפרת לו, ואין עיר מקלט קולטות אותו, שאין קולטות אלא המחוייב לגלות בלבד. לפיכך גם אנו מצאנו אצל כלל מקום והרגו פטור. ואם אדם יתן אל לבו לנהוג בהחיות יתרה, יציל עצמו מחמת החמור של שפיכות דמים.

לשאלות בהלכות ונשמרתם בדרכים.

ניתן לפנות לבית ההוראה 'דרכי חיים' שבבתים הארגון s-h-haard@neto.bezeqint.net או בדוא"ר: 0765-100-656